

Konsolidovaná výroční správa

Obce Letanovce

za rok 2022

.....

starosta obce

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele.....	6
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	6
5.1. Geografické údaje	6
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Ekonomické údaje.....	7
5.4. Symboly obce.....	7
5.5. Logo obce.....	8
5.6. História obce	8
5.7. Pamiatky	10
5.8. Významné osobnosti obce	13
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	16
6.1. Výchova a vzdelávanie	17
6.2. Zdravotníctvo	17
6.3. Sociálne zabezpečenie	18
6.4. Kultúra	18
6.5. Hospodárstvo	18
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.....	19
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	20
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022.....	20
7.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025	21
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	22
8.1. Majetok	22
8.2. Zdroje krytia.....	23
8.3. Pohľadávky	25
8.4. Záväzky.....	25
9. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	26
10. Ostatné dôležité informácie.....	29

10.1.	Prijaté granty a transfery	29
10.2.	Poskytnuté dotácie.....	30
10.3.	Významné investičné akcie v roku 2022.....	30
10.4.	Predpokladaný budúci vývoj činnosti	31
10.5.	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	31
10.6.	Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	31

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

Konsolidovaná výročná správa obce Letanovce za rok 2022 poskytuje ucelený prehľad činnosti obce, dosiahnuté výsledky a zároveň aj zámery pre nasledujúce obdobie.

Počas celého roka sme zabezpečovali riadny chod obce. Oceňujem pracovné nasadenie zamestnancov obce a rovnako tiež poslancov obecného zastupiteľstva. Moja vďaka patrí aj všetkým občanom, ktorí svojimi aktivitami prispievajú k zveľadovaniu obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Letanovce

Sídlo: Slovenského raja 55

IČO: 00329304

Štatutárny orgán obce: Slavomír Zahornadský

Telefón: +421 53 4299 517

+421 907 922 064

e-mail: starosta@letanovce.sk

Webová stránka: www.letanovce.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Obecný úrad:

Starosta obce: Slavomír Zahornadský

Zástupca starostu obce: Mgr. Zuzana Lesňáková

Prednosta obecného úradu: Mgr. Nikola Fulková

Hlavný kontrolór obce: Ing. Veronika Hoffmannová

Obecné zastupiteľstvo: 9 poslancov

OZ má zriadené na rok 2022 komisie:

Finančná komisia

Komisia stavebná, cestovného ruchu a životného prostredia

Komisia sociálna a bytová

Komisia športu a mládeže

Komisia v zmysle Ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

Kultúrna komisia

Obecný úrad

Je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne činnosti. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Obecný úrad: Mgr. Nikola Fulková – prednosta obecného úradu , 10 pracovníkov, 1 pracovník 40% úväzku, 1 pracovník 20% úväzku – do 8.9.2021, 1 pracovník 30 % úväzku – od 9.9.2021

Kancelária Strelník: Mgr. Zuzana Hanuščáková – vedúci zamestnanec bytového hospodárstva a sociálnych pracovníkov, 1 TSP a 2 TP .

Materská škola : Mgr. Žofia Vrončová – riaditeľka MŠ, 8 pracovníkov (4 pracovníci od 1.1.2021, 3 pracovníci od 1.9.2021, 1 pracovník od 1.11.2021)

Školská jedáleň: Bc. Mariana Frankovičová – vedúca školskej jedálne, 5 pracovníkov

Miestna občianska poriadková služba: 8 pracovníkov k 31.12.2022 a 3 pracovníci

Nový projekt v r. 2022:

„ Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva“ skrátený názov NP Ľudia a hrady : 7 pracovníkov

Rozpočtové organizácie : obec nemá zriadené

Príspevkové organizácie : obec nemá zriadené

Neziskové organizácie : obec nemá zriadené

Obchodné spoločnosti založené obcou :

Názov: Kláštorská Letanovce s.r.o.

Sídlo: Slovenského raja 55, 053 15 Letanovce

Štatutárny orgán: Trojan Štefan, Ing. Vronč Ján, Mgr. Toporcer Pavol

Vklad do základného imania: 50 000,00 €

Percentuálne podiely: 100%

Podiel na hlasovacích právach: 100%

Predmet činnosti: predaj tovaru maloobchod a veľkoobchod, pohostinská činnosť a výroba hotových jedál, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia

IČO: 52 443 892

Telefón: 0910 402 401

e-mail: klasterisko@letanovce.sk

Hodnota majetku: 101 772,00 €

Výška vlastného imania: 91 272,00 €

Výsledok hospodárenia : 15 888,00 €

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Starostlivosť o všestranný rozvoj obce a obyvateľov žijúcich na jej území.

Vízie obce:

Obec Letanovce v dlhodobom horizonte chce zabezpečiť plnohodnotný a zdravý život pre všetky kategórie svojich obyvateľov. Vzhľadom k svojej polohe má predpoklady stať sa atraktívnou obcou v oblasti CR, ktorá cieľavedomým rozvojom môže zabezpečiť ekonomický rast.

Ciele obce:

- Využitie potenciálu obce v prospech zvyšovania úrovne života v nej.
- Zvýšenie konkurencieschopnosti v oblasti CR (založenie obecnej s.r.o.).
- Podpora a ochrana ŽP – zvyšovanie environmentálneho povedomia, ekonomické využívanie zdrojov energie, prispôsobovanie sa zmenám klímy a pod..
- Vytváranie podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj obce.
- Vytváranie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu, a tým zabezpečenie rastu počtu obyvateľov.
- Zachovávanie a podpora občianskych, kresťanských a rodinných tradícií v obci.
- Zvyšovanie záujmu občanov o dianie v obci.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Letanovce ležia v západnej časti Hornádskej kotliny prevažne na brehoch potoka Brusník a na severných svahoch Slovenského raja. Nadmorská výška v strede obce je 511 m n. m., v chotári 500 - 1058 m n. m. Severnú časť chotára s jednotvárnym povrchom zaberá Hornádska kotlina z pieskovcovo-ílovcového súvrstvia treťohorného flyšu, južnú s pestrým a silne členitým povrchom Slovenského Rudohoria z druhohorných vápencov. Priemerná ročná teplota je 6 °C, ročný úhrn zrážok okolo 600 - 700 mm. Chotár odvodňuje rieka Hornád s potokmi Brusník a Sihot'. Odlesnená kotlinová pahorkatina má hnedé lesné pôdy, južná časť má smrekové lesy s prímiesou buka a jedle. Na vápencových bralách rastie vzácne rastlinstvo chránenej krajinej oblasti Slovenského Raja, na plošine Glac je Medvedia jaskyňa.

Súradnice: 48° 58' 46.92" N, 20° 28' 1.2" E (48.9797°, 20.467°)

Susedné mestá a obce : Arnutovce, Hrabušice, Spišské Tomášovce, Spišský Štvrtok

Celková rozloha obce : 21 380 082 m² , 21,38 km² ,(2138 ha)

Nadmorská výška : 511 m n. m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 105,52 obyv./ km² a 2 256 obyvateľov k 31.12.2021

Hustota a počet obyvateľov : 105,85 obyv./ km² a 2 263 obyvateľov k 31.12.2022

Z uvedených údajov vidieť, že došlo k nárastu počtu obyvateľov obce oproti roku 2021.

5.3. Ekonomické údaje

Miera nezamestnanosti v okrese k 31.12.2022: 8,71 % , čo je oproti roku 2021 pokles o 1,34%.

Nezamestnanosť naďalej klesá, čo má priaznivý vplyv na vývoj ekonomiky.

5.4. Symboly obce

Erb obce :

Vychádza z historického pečatidla z roku 1603. Tvorí ho modrý štít, v ňom na zlatom tróne sediaci červeno odetá a zlato korunovaná kráľovná s dieťaťom zavinutým do striebornej zavinovačky so zlatým povojníkom. Bol prijatý dňa 15. 5. 1992 uznesením č. 14/1992 a je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou L-15/92. Jeho návrh vytvoril Ivan Chalupecký.

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách zlatej, modrej, bielej a červenej. Pomer jej strán je 3:2 a ukončená je troma cípmi, t.j. dvoma zostrihmi, siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

Pečať obce :

Pečať obce Letanovce predstavuje kruh, v ktorom je erb obce Letanovce s rubopisom **OBEC LETANOVCE**. Rubopis lemuje hornú a dolnú vnútornú líniu kruhu. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

5.5. Logo obce

Obec Letanovce okrem svojich symbolov nemá logo obce.

5.6. História obce

Je to jedna z veľmi starých obcí Spiša. Veď v jej blízkom okolí bolo pomerne husté praveké osídlenie veľkého významu. Akiste preto sa Letanovce dostávajú, zdá sa, že už v 12. storočí, medzi obce patriace k hradnému panstvu Spiš. Pozornosť sa na Letanovce obrátila po odchode Tatárov z toho dôvodu, že skaly v ich chotári pomohli zachrániť pred Tatármi značnú časť obyvateľstva Spiša. Preto, keď kráľ Belo IV. dával do poriadku pozemkové vlastníctvo na Spiši, daroval Cirkví, teda konkrétne spišskému prepoštovi a kostolu sv. Martina na Spiši viaceré územia, medzi nimi nedostavaný Marcelov hrad (Zelená hora a obce Letanovce a Arnutovce). Stalo sa to 7. októbra 1250. To je aj najstaršia zmienka o Letanovciach, ktorá sa zachovala na pergamene a ňou Letanovce vstupujú do histórie. Odvtedy sa Letanovce často spomínajú, obyčajne v súvislosti s majetkovými transakciami alebo spormi. Tá istá listina bola potvrdená ešte v rokoch 1269, 1278 i 1279. Prečo bolo treba toľkokrát prehlásiť kráľovskú listinu z roku 1250 za platnú? Pretože v tomto období sa vytvárali spišské mestá, založené na základe výsad nemeckých hostí. Susedným mestom Letanoviec boli Hrabušice, ktoré po stáročia zazerali na letanovský chotár. Susedmi Letanoviec boli aj kopijnícke obce, ktoré sa tiež dotvárali. V susedstve bolo aj pomerne veľké Štiavnické opátstvo cistercitov. Bohatstvo lesov a chotára by sa každému boli hodili. V roku 1281 nastáva vo vlastníctve Letanoviec zmena, ktorá potom ostala v platnosti niekoľko storočí. Spišský prepošt Mutimír daroval polovicu dôchodkov z Letanoviec a Arnutoviec Spišskej kapitule. Tak sa o vlastníctvo Letanoviec rozdelili prepošt s kapitulou.

Významnou udalosťou pre Letanovce bolo rozhodnutie spišského prepošta zavolať na Kláštorisko kartuziánov, aby si tam postavili kláštor, na pamiatku záchrany Spišiakov pred Tatármi. V súvislosti s tým, daroval spišský prepošt, biskup Jakub, dňa 19. januára 1299 svoju časť Letanoviec kartuziánom, aby mali z čoho žiť. Kartuziáni sa o svoje majetky vzorne starali a zo vzťahu medzi nimi a Letanovcami sa nezachovali žiadne spory. Horšie to však bolo so susedmi. Pomerne rozsiahly letanovský chotár poskytoval možnosti zriaďovania osád rôznym ľuďom. Tak okolo polovice 14. storočia tu vznikla osada Zachmar, potom ďalšia osada Janusova dedina, ktoré si postavili zrejme spišskí kopijníci. V sporoch medzi nimi a kapitulou zvíťazila posledná a čierni užívatelia pozemkov museli ustúpiť. Čoskoro však vznikali o chotár alebo jeho časti aj prudké spory s Hrabušicami a ich pánmi Turzovcami a neskôr Csákyovcami. Tie spory sa tiahli cez stáročia. Spory vznikali aj s ostatnými susednými dedinami a neraz ich sprevádzali aj násilnosti. Spory sa zintenzívnili najmä po zániku kláštora na Kláštorisku okolo polovice 16. storočia.

Podrobný vývoj obce je na základe prameňov ťažké rekonštruovať. Vieme však, že v roku 1603 mali Letanovce 24 domov. Vzhľadom na okolité obce, ktoré mávali väčšinou len do 15 domov, to bolo veľa. V tej dobe však vzniklo aj Bočkajovo povstanie, ktoré bolo silne namierené proti katolíckej cirkvi. Bočkajovci preto v roku 1604 nevyplienili len Spišskú Kapitulú, ale aj jej obce, medzi nimi Letanovce. Po vyplienení ich vypálili. V roku 1605 obec vykazuje len 4 celé domy, 17 bolo zhorených. Čiastočne alebo úplne vypálené boli aj obce Spišský Štvrtok, Arnutovce, Iliášovce, Smižany, Dravce, Uloža a iné. K tomu ešte neustále pokračovali spory o časti chotára s Hrabušicami, ktoré sa skončili dohodou len v roku 1759. Aj ďalšie roky 17. storočia znamenali pre obyvateľstvo mnoho utrpenia. Až v 18. storočí sa obec začína zotavovať. Má okolo 24 sedliackych gruntov, tvorených celou alebo polovičnou usadlosťou, pomerne menší počet želiarov. Majitelia si zriaďujú majer, je tu mlyn a pivovar. Obyvatelia okrem prác v lesoch sa živia hlavne poľnohospodárstvom a známa bola aj výroba ľanového oleja. V roku 1870 mala obec 737 obyvateľov. Ich počet však začal klesať, pretože mnohí sa vysťahovali do Ameriky. Takže až koncom storočia sa ich počet priblížil k 700. V roku 1921 tu bolo 155 domov so 731 obyvateľmi. Počet obyvateľov však začal stúpať, v roku 1948 ich už bolo 1092, neskôr takmer 1 500.

Ústrednou budovou každej slovenskej dediny je kostol. Letanovský kostol bol postavený ešte v období románskom okolo polovice 13. storočia. V 14. storočí bol zväčšený a v 18. storočí zbarokizovaný. Zo starších epoch sa zachovalo len niekoľko detailov, barokový a gotický portál. Interiér je zariadený moderne, ale zachovali sa barokové obrazy i krucifix z 18. storočia. Prepoštvstvo, neskôr biskupstvo i kapitula, v nemalej miere ovplyvňovali aj kultúrnu úroveň obce. A to nielen starostlivosťou o školu, ale aj tým, že mnohým nadaným obyvateľom umožnili ďalšie štúdiá. Preto z Letanoviec vyšlo viac kultúrnych osobností, najmä kňazov. Spomeňme len napr. spisovateľa historických románov, básnika i skladateľa duchovných piesní **Jozefa Cehuľu**, školského brata profesora **Jozefa Alojza Vronča**, významného pedagóga, metodika, historika a spisovateľa. Tu sa tiež narodil historik **Emil Jurkovich**. Všetci sa radi priznávali k rodnej obci a mnohí z nich odpočívajú aj na tunajšom cintoríne.

Genéza názvu obce

Odvođený od slova *leten* vo význame "priestor dôvery", miesto, ktorému možno dôverovať hlavne v čase nebezpečenstva ako miestu ochrany. Názov zrejme motivovaný miestom chráneným skalami, kde sa podľa tradície pred Tatármi ukrývali obyvatelia blízkej obce. Výklad má oporu v historických záznamoch obce v podobe názvov *Lapis Refugii* (1291), *Locus Refugii seu Letenkew*, *Letonkew* (1319) vo voľnom preklade skalné miesto, kde sa ľudia z okolia ukrývali pred hrozbou nebezpečenstva. Na začiatku 14. stor. v priestore skaly útočiska vznikol kláštor, ktorého úlohou iste bolo v čase nebezpečenstva poskytovať ochranu a zachovať kresťanské obrady na území obsadenom tatárskym vojskom. Živým svedectvom o existencii kláštora je pri obci miestny názov Kláštorisko. V prepise paralelné záznamy z roku 1319 *Letenkew* a *Letonkew*, v prepise *Letenkő* a *Letankő* naznačujú, že v stredoveku skala útočiska i obec mali dva názvy. *Letenkő* čiže z maďar. *-kő* kameň, skala v spojení s domácim *Leten* odvođené od slova *leten* dôverný a *Letankő*, čiže z maďar. *-kő* v spojení s domácim *Letan* utvoreným zo slova *letanie* (z lat. *letania* i *litania*) pobožnosť s prosbami o

záchranu, o pomoc Božích bytostí. Zaužíval sa názov utvorený od *Letan-* s príponou *-ovce* v podobe Letanovce.

- 1250 - Lethon
- 1280 - Letun
- 1299 - Lapis Refugii
- 1307 - Lapis Leton, Letong
- 1319 - Locus Refugii seu Letenkew, Letonkew
- 1773 - Letanowcze (slovensky)
- 1786 - Letanowce, maďarsky: Letánfalva, Letánfalva, nemecky: Lettensdorf
- dnes - Letanovce

5.7. Pamiatky

Kostol Všetkých svätých

V centre obce sa nachádza pôvodne románsko-gotický rímskokatolícky kostol Všetkých svätých. Jeho najstaršie časti pochádzajú z druhej polovice 13. storočia. Pôvodný architektonický

charakter si však nezachoval. V 18. storočí bol barokizovaný a baroko s klasicizmom tu dnes prevládajú.

Pamiatkový úrad v súpise nehnuteľných kultúrnych pamiatok uvádza dobu vzniku kostola v päťdesiatych rokoch 13. storočia. Ide zrejme o chybu, pretože povolenie na výstavbu kostola v Letanovciach vydal kráľ Ladislav IV. až v roku 1280. Povolenie získal rod Zéckyovcov s odôvodnením, že obec môže mať vlastný kostol, keďže najbližší v Spišskom Štvrtku je jednu míľu ďaleko. Na

mieste, kde letanovský kostol začali stavať, stála len kamenná gotická veža. Nevieme však, či mala veža sakrálny charakter (pravdepodobne nie), alebo išlo o stavbu na pozorovanie okolia, aké sa v časoch po ukončení tatárskych vpádov stavali na viacerých miestach. Prvý historický opis kostola prítomnosť veže neuvádza, vedľa kostolnej lode stála samostatná drevená zvonica. Je však pravdepodobné, že časť múrov spomínanej staršej veže tvorí súčasť stavby chrámu.

Interiér kostola

Najstaršou časťou kostola je Boží hrob, nad ktorým sa zachoval pôvodný románsky portál. V podveží môžete vidieť plastiku Kristus na kríži z 19. storočia. V lodi sa nachádzajú dva obrazy Jozefa Hanulu z konca 19. storočia. V bočnej lodi nad južným vchodom je to olejomalba Všetechsvätých, ktorá bola pôvodne oltárnym obrazom. Veľká olejomalba Ukrižovaného nie je bežne viditeľná, pretože sa vystavuje len v čase pôstu.

Kostol Všetkých svätých je farský, čiže fara sa nachádza priamo v obci. Býva otvorený len počas bohoslužieb.

Kaplnka Panny Márie

Pri kostole sa nachádza novovybudovaná kaplnka Panny Márie. Pôvodne to bola kaplnka svätého Jána, ale z dôvodu krádeže sochy svätého Jána sa obec rozhodla prebudovať kaplnku a zasvätiť ju Panne Márii.

Kaplnka svätého Cyrila a Metoda

Za obcou v blízkosti železničnej stanice sa nachádza kaplnka svätého Cyrila a Metoda. Túto kaplnku dal na pamiatku postaviť p. Jozef Dávid v roku 1940.

Kartuziánsky most

Jediný kamenný most, ktorý sa klenie nad Hornádom v oblasti Slovenského raja je kartuziánsky most. Nachádza sa v oblasti Letanovský mlyn medzi vrchmi Majerská a Čertova sihoť. Cez most prechádza červená turistická značka vedúca z Letanoviec na Kláštorisko a modrá turistická značka, ktorá smeruje z Podlesku cez Prielom Hornádu pod Tomášovský výhľad. Súčasný kartuziánsky most nie je pôvodný, ktorý tu kartuziáni postavili údajne v 15. storočí. Pôvodný most síce päť storočí prežil, ale osudnou sa mu stala II. svetová vojna. Bolo to 13. októbra 1944, keď sa Nemci rozhodli dobyť Kláštorisko, kde sídlila jedna z partizánskych skupín. Kláštorisko aj dobyli, tamojšiu chatu vypálili a zajali dvoch partizánov. Nakoniec vyhodili do povetria aj starý kamenný most, aby sťažili prípadné prieniky partizánov do obce.

Po II. svetovej vojne bol na mieste starého kamenného mosta postavený most iný. V roku 1995 nechal Urbariát Letanovce znovu postaviť presnú kópiu stredovekého mosta.

Symbolický cintorín

Cintorín je situovaný v srdci Slovenského raja na lúčnej poľane Kláštorisko v bezprostrednej blízkosti ruín stredovekej kaplnky. Kaplnka pre pocestných pochádza z roku 1492.

Je to samostatný objekt ležiaci mimo čiastočne zrekonštruovaných ruín známejšieho kartuziánskeho kláštora. Prvá pietna spomienka na obete Slovenského raja a osobnosti sa uskutočnila v roku 2010 spolu s omšou a vysvätením základného kameňa - dreveného umeleckého diela "Božie muky".

Je to exteriérová galéria drevených umeleckých diel mladých autorov zo Spiša, v súčasnosti je v zozname obetí viac ako 70 mien, najstaršia obeť je z roku 1909. Na zozname osobností, ktoré sa pričínili rôznym spôsobom o rozvoj a fungovanie Národného parku Slovenský raj, je v súčasnosti viac ako 20 mien. Samostatne stojace sochy v okolí kaplnky slúžia na osadzovanie tabuliek.

Symbolický cintorín vznikol neúnavnou snahou ľudí z Horskej záchranej služby Slovenský raj, Klubu seniorov Horskej služby na Slovensku, Národného parku Slovenský raj a Asociácii

horských sprievodcov. Hlavným iniciátorom založenia symbolického cintorína bol Ing. Vladimír Mucha. V súčasnosti sa na cintoríne nachádza viac ako 15 drevených sôch.

Pietne spomienky so svätou omšou sa pri symbolickom cintoríne konajú vždy v sobotu dva týždne pred sviatkom všetkých svätých.

5.8. Významné osobnosti obce

Maroš Madačov (6. 6. 1912, Východná - 4. 11. 1980, Ružomberok)

Katolícky kňaz, spisovateľ, prekladateľ, národopisný bádateľ, vlastným menom Martin Števček, sa narodil 6. júna 1912 v roľníckej rodine v obci Východná. Nie je teda letanovským rodákom, ale patrí k osobnostiam, ktoré sa veľkou mierou podieľali na živote a dianí v našej farnosti. Študoval na gymnáziu v Liptovskom Mikuláši a Levoči, teológiu študoval v Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený 29. júna 1936. Po vysviacke v roku 1936 prichádza do Letanoviec ako kaplán a túto funkciu vykonával až do roku 1943. Neskôr pôsobil ako kaplán aj v Námestove, Poprade, Hnilčiku, Kežmarku a Hrabušiciach. Bol správcom fary v Ružomberku a farárom v Hubovej.

Je autorom publikácií Rok v Slovenskom raji, Pri vianočnom stromčeku, Detský rok v Slovenskom raji, Študenti na slovíčko, Šťastné deti, Vitaj, Ježiško, Zblízka i zďaleka a Svätica s ružami.

Počas pôsobenia v Letanovciach sa venoval fotografovaniu a filmovaniu. Zdokumentoval a predstavil tradičný spôsob života ako aj tradičné zvykoslovie dedinčanov nielen počas roka, ale aj v rámci rozličných rodinných, cirkevných obradov, sviatkov a slávností. Zachovalo sa okolo 600 fotonegátívov a asi 130 minút 8mm filmových dokumentov. Zomrel 4. novembra 1980 v Ružomberku.

Pri výročí nedožitého 85 narodenín Maroša Madačova a pri pripomenutí 750 rokov od prvej písomnej správy o obci Letanovce (1250), bola vydaná obrazová publikácia Letanovce odkaz Maroša Madačova, ktorá je najcelistvejším a najzasvätenejším obrazom o živote Letanovčanov.

Ján Bendík (14. 9. 1899, Letanovce - 14. 9. 1987, Prievidza)

Narodil sa v roku 1899 v Letanovciach (dom č. 10) v chudobnej roľníckej rodine. Rannú mladosť prežil v rodnej obci, kde skončil päť tried ľudovej školy. Potom navštevoval gymnázium v Spišskej Novej Vsi, ktoré neukončil. Stredoškolské štúdiá ukončil až v rokoch 1918 - 1919 v Košiciach. Potom odišiel študovať teológiu do Spišskej Kapituly, ktorú taktiež neukončil. Tu sa prvýkrát stretáva so spišskými historikmi, ktorí svoj punc vstúpili aj jemu. Po zanechaní štúdiá v spišskom seminári odišiel za notárskeho praktikanta do Krušetnice, odkiaľ bol po jednoročnom praktikovaní pridelený na notársky náukobeh do Martina. Po skončení notárčil na južnom Slovensku až do roku 1925, odkiaľ prešiel do Prievidze, kde pracoval na vidieckom obvodnom notárskom úrade. V roku 1950 boli tieto úrady zrušené, a tým bol pridelený na tamojší ONV, odkiaľ bol prepustený. Ako notár žil s ľudom, poznal jeho národnú, sociálnu i hospodársku porobu, ktorá mu do ruky vtlačila ostré pero, ktorým prispieval do stĺpcov vtedajších novín.

Jeho špeciálnym odborom sú dejiny požiarnictva. Prvý raz sa do styku s nimi dostáva počas pôsobenia v Hronskej Kamenici, a následne v Prievidzi, kde bol členom a funkcionárom

Okresnej požiarnej organizácie. V Martine bol poverený redigovaním časopisu Hasičské listy. Vtedy napísal aj Krátke dejiny Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku, ktoré vyšli v pamätnici Bratislavské hasičstvo 1867 - 1957. V roku 1935 spracoval spolu s Dušanom Šulcom Hasičskú ročenku hasičstva na Slovensku na rok 1936. Roku 1940 spolu s V. Smetanom vydávajú knihu Motorová striekačka. Od A. Parmu preložil brožúru Dymové masky. Z príležitosti jubilea dobrovoľného hasičského zboru v Prievidzi napísal Päťdesiat rokov prievidzského dobrovoľného hasičského zboru. Pozornosť si zasluhuje aj spracovanie Bibliografie požiarnej ochrany na Slovensku, ďalej Požiarna ochrana na hornej Nitre ako aj štúdia týkajúca sa Spiša.

Ján Bendík v bádateľskom zanítení nešetril silami. Prešiel skoro každý historický objekt, každé pamätné miesto, najmä v okolí rodného kraja. Bol to človek veľmi skromný a ako sám vyslovil: *"žil som a pracoval som, aby som mohol žiť"*.

Zomrel v roku 1987 v Prievidzi, kde je aj pochovaný. Po revolúcii sa na jeho počesť pomenovala jedna z prievidzských ulíc ako Ulica Jána Bendíka.

Jozef Cehuľa (3. 3. 1898, Letanovce - 5. 6. 1986, Matilda Huta)

Narodil sa v roku 1898 v Letanovciach. Gymnázium navštevoval v Levoči a Rožňave. Po maturite narukoval do dôstojníckej školy v Košiciach (1916), odvelili ho na front. V Taliansku padol do zajatia a mal byť popravený. Pred popravou mu vypadol z vrecka ruženec, a to ho zachránilo. V roku 1919 sa vrátil zo zajatia. Prihlásil sa do spišského seminára. Po prvom ročníku požiadal o možnosť skúškami postúpiť do tretieho ročníka. Dňa 29.6.1922 ho vysvätili za kňaza. Stal sa kaplánom v Kežmarku, od roku 1926 administrátorom farnosti v Liptovskej Osade, kde bol prvý kostol československej cirkvi. Pokúsil sa naprávať rozhárané pomery a vďaka nemu sa viacero zablúdencov vrátilo do Cirkvi. V roku 1932 sa zriekol farnosti a stal sa kaplánom v Levoči. Od roku 1935 pôsobil ako farár v Harichovciach.

Biskup Ján Vojtašák ho roku 1948 vymenoval za vikára (tajného). V januári 1953 ho zaistili, mučili a odsúdili na dvanásť rokov väzenia. V roku 1960 bol prepustený na slobodu, žil u brata v Harichovciach, pričom ho ustavične sledovali. V roku 1971 sa stal duchovným správcom rehoľných sestier v Charitnom domove v Novej Ľubovni, potom v Kalinove (okr. Medzilaborce), napokon v Ústave pre duševne choré deti v Matilda Hute pri Gelnici, kde zomrel. Pochovaný je v rodných Letanovciach.

Literárne začal pracovať už v roku 1923. Bol veľmi plodným literátom. V roku 1940 pôsobil ako redaktor Tatranských hlasov. Knižne vydal päť diel. Prispieval do časopisov: kalendár Pútnik svätovojtešský, Kráľovná mája, Kráľovná sv. Ruženca, Kultúra, Nová práca, Pútnik, Rozvoj, Slovák, Slovenský národ, Spišské hlasy, Svätá rodina, Svojina, Tatranské hlasy, Tatranský Orol (spolu 170 príspevkov). V Štátnom oblastnom archíve v Levoči sa od neho nachádza 7 rukopisov románov, 10 básní, 83 noviel, 8 divadelných hier, 12 historických štúdií a rôzne iné diela.

Emil Jurkovich (2. 12. 1857, Letanovce - 4. 8. 1936, Budapešť)

Bol to historik, stredoškolský profesor. Narodil sa v roku 1857 v Letanovciach, dnes v zbúranej horárni. Študoval na gymnáziu v Levoči, Rožňave, Oradei. V rokoch 1876 - 1879 študoval teológiu v Spišskej Kapitule a vo Viedni, v rokoch 1879 - 1881 klasickú filológiu na univerzite v Budapešti. V roku 1882 - 1903 bol profesorom klasického gymnázia v Banskej Bystrici, 1903 - 1905 v Oradei, neskôr riaditeľ gymnázia (1905 - 1906) a školský inšpektor (1906 - 1919) v Banskej Bystrici.

V roku 1883 spoluzakladateľ týždenníka Zólyomgyei Lapok a v roku 1888 Besztercebánya és Vidéke, do ktorých prispieval ideovými, politickými, historickými a pedagogickými článkami.

Venoval sa najmä štúdiu historického vývoja Banskej Bystrici, prispel k vybudovaniu Mestského múzea (1909). Popredný predstaviteľ učiteľského spolku župy. Z latinčiny do maďarčiny preložil kroniku cremonskeho biskupa Liudpranda - Középkori kronikás 6-7 (Budapešť 1908). Autor prác A besztercebányaí király katolikus főgymnasium története (Banská Bystrica 1895), Besztercebánya az 1848-49 évi szabadságharc idején (Banská Bystrica 1898), II.Rákóczi Ferenc szabadságharca és Besztercebánya szabad király város monographiája (v rukopísanej podobe). Zomrel v roku 1936 v Budapešti.

Pred vyše 80. rokmi napísal rozsiahle dejiny svojho účinkovania v Banskej Bystrici, ktoré vyšli tlačou v roku 2005. Krajské mesto Banská Bystrica v roku 2005 oslavovalo 750 rokov prvej písomnej zmienky a k tomuto jubileu mesto vydalo jeho rozsiahlu monografiu.

Anton Šimo (10. 4. 1913, Letanovce - 27. 4. 2000, Bangalore)

Katolícky kňaz, misionár, spisovateľ sa narodil 10. apríla 1913 v Letanovciach. Vyrastal v časti Olšavka v železničiarском domčeku, kde jeho otec Ján Šimo-Svrček od roku 1902 až do roku 1932 ako železničiar spúšťal rampy. Študoval v rodných Letanovciach, v Spišskej Novej Vsi a v malom seminári v Levoči.

V roku 1931 ho získal jeden školský brat, s ktorým odišiel do Francúzska, kde vstúpil do malého seminára v Avignone. V roku 1932 ho poslali do noviciátu školských bratov do Belgicka, odkiaľ sa dostal do Anglicka na štúdiá na Londýnskej univerzite.

Keď sa politická situácia pred druhou sv. vojnou stávala napätejšia, poslali ho do misií na Cejlón (dnes Srí Lanka). Tam učil do roku 1939, pokiaľ ho jeho duchovný radca (bývalý kapitán francúzskej armády) neodporučil do misií v Indii.

Dvadsaťšesťročný slovenský misionár prišiel do juhoindickej diecézy Madurai. Miestny biskup ho však najprv poslal na teologické štúdiá a 17. marca 1945 bol Anton Šimo vysvätený za kňaza. V biskupstve Madurai pracoval do roku 1969 ako misionár a neskôr ako tajomník arcibiskupa.

Ako misionár vo vidieckej farnosti, do ktorej patrilo vyše 70 dediniek, cestoval za veľkých horúčav pešo alebo na voze, ťahanom volmi. Misionársku prácu tu rozvíjal medzi kresťanskými potomkami starých generácií, ktoré získali františkánski misionári v 15. a 16. storočí a neskôr jezuiti.

V roku 1969 arcibiskup poslal pátra Šimu do mesta Bangalore, ktorý by sa staral o výchovu novíciek v jednej ženskej kongregácii. Tam týždenne vyučoval 14 hodín teológiu, kresťanskú antropológiu, cirkevné dejiny a liturgiu. V roku 1973 bangalorský arcibiskup ho ako kňaza, ktorý ovláda domorodú tamilskú reč, preradil na veľkú mestskú farnosť v Bangalore.

Po vyše 50 rokoch pôsobenia v Indii prišiel páter Šimo v roku 1988 na arcibiskupstvo v Bangalore. Keď bangalorský arcibiskup prejavil záujem o dejiny svojej arcidiecézy, páter Šimo videl v tomto náznaku Božiu vôľu a ochotne sa podujal na túto náročnú prácu. Začal študovať príslušné cirkevné dokumenty, korešpondenciu biskupov s Rímom i publikácie týkajúce sa života cirkvi a práce misionárov v tejto oblasti. Zásluhou slovenského misionára vzniká pozoruhodné rozsiahle dielo **History of the Archdiocese of Bangalore** (Dejiny Bangalorskej arcidiecézy), ktoré autor rozvrhol do 4 častí:

1. Dejiny od počiatkov kresťanstva až do roku 1971
2. Dejiny v rokoch 1972 - 1990
3. Dejiny jednotlivých farností
4. Dejiny jednotlivých cirkevných inštitúcií

Páter Šimo zomrel 27. apríla 2000 v meste Bangalore a pochovaný je v meste Kodaikanal.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Prenesené kompetencie obce:

Územné plánovanie a stavebný poriadok

Od 1.7.2002 v zmysle článku 9.zákona č. 416/2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 je obec povinná zabezpečiť činnosti v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku. Obec Letanovce zabezpečuje tieto činnosti prostredníctvom Spoločného stavebného úradu so sídlom v obci Iliášovce.

Matrika

Od 1.1.2002 sa delegovali obci právomoci v oblasti činnosti matrik.

V rámci výkonu právomocí vedie matričné knihy: narodení, manželstiev, úmrtí.

Matrika vykonáva:

- uzatváranie manželstiev
- vedenie knihy manželstiev, úmrtí, narodení pre obec Letanovce a Arnutovce
- vydávanie rodných listov, sobášnych listov, úmrtných listov
- spracovanie podaní pre osobitnú matriku
- pracuje v systéme CISMA

Hlásenie pobytu občanov a register obyvateľstva SR

V rámci tejto právomoci obec:

- vedie evidenciu pobytu obyvateľov na lístkoch a pomocnú evidenciu obyvateľstva – pracuje v systéme centrálnej ohlasovne a REGOB
- vypracováva mesačné hlásenie pohybu obyvateľov pre Štatistický úrad v Trnave
- zabezpečuje vedenie a sústavnú aktualizáciu evidencie obyvateľov. V tejto súvislosti podáva informácie o obyvateľoch obce v súlade s právnymi predpismi
- zabezpečuje styk s verejnosťou, vydáva potvrdenia o trvalom a prechodnom pobyte, pobyte v spoločnej domácnosti, vrátane prihlasovania na trvalý a prechodný pobyt
- zabezpečuje styk so všetkými aktuálnymi inštitúciami / polícia, súdy, notárske úrady, exekútorské úrady a pod./ – pracuje v systéme Registra adries

V roku 2022

- počet narodených detí : 37
- úmrtia: 16

Starostlivosť o životné prostredie

Táto kompetencia bola delegovaná obci zákonom č. 416/2001 Z.z. V rámci tejto kompetencie:

- vykonáva hodnotiacu a rozhodovaciu činnosť v agende vzťahujúcej sa na problematiku ochrany drevín,
- ukladá vlastníkovi / správcovi, nájomcovi/ pozemku, na ktorom drevina rastie, vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní,
- dáva súhlas na výrub stromov a krovitých porastov,
- prijíma oznámenia o výrube drevín, ak hrozí bezprostredné ohrozenie zdravia alebo života človeka alebo značná škoda majetku,
- spolupracuje s organizáciami ochrany prírody,
- ukladá vykonanie primeranej náhradnej výsadby, alebo zaplatenie finančnej náhrady za povolený výrub drevín

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola - Riaditeľka: Mgr. Vrončová Žofia
- Cirkevná základná škola Juraja Sklenára - Riaditeľ: Ing. Michal Švajka
- Špeciálna základná škola - Riaditeľka: Mgr. Hricová Viera

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci zabezpečuje zdravotné stredisko s jedným praktickým lekárom pre dospelých MUDr. Mariánom Čarnogurským a jednou lekárkou pre deti a dorast MUDr. Janou Hercegovou.

V súvislosti so zdravotnou starostlivosťou je súčasťou areálu aj lekáreň, ktorej prevádzkovateľom je CHAMOMILA, s.r.o..

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Spišská katolícka charita

Zariadenia sociálnych služieb sa na území obce Letanovce nenachádzajú.

Od 02/2020 prebieha v obci realizácia aktivít v rámci Národného projektu Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce, ktorému predchádzal NP TSP v obciach I., realizovaný v rokoch 2015 až 2019.

Hlavným cieľom projektu je prostredníctvom terénnej sociálnej práce sprístupniť občanom žijúcim v rôznych sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, umožniť im participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporovať ich žiť kvalitnejší, dôstojný život. Terénna sociálna práca je zameraná na prevenciu sociálneho vylúčenia alebo jeho prehlbovania, na uľahčovanie života, zmierňovanie dopadov zlej sociálnej situácie: chudoby a sociálneho vylúčenia. Cieľ je napĺňaný prostredníctvom 1 terénnej sociálnej pracovníčky a 2 terénnych pracovníčok, ktoré sú zamestnancami obce.

6.4. Kultúra

Spoločenský, kultúrny a športový život v obci je realizovaný vďaka významnej podpore zo strany kultúrnej a športovej komisie pri OZ v Letanovciach a dobrovoľníkov zo strany občanov. Obecny úrad podporuje ich činnosť po finančnej či materiálnej stránke. Počas celého roka sa v obci organizovali športové a kultúrne akcie pre obyvateľov obce - ako Stavanie mája, Jánske ohne, Deň sv. Floriána, oslavy Dňa slovenských hôr, konané koncom augusta na Kláštorsku, posedenie s dôchodcami v mesiaci úcty k starším ako aj akcie Svätý Mikuláš, Vianočný punč pod záštitou starostu obce a poslancov OZ vo vianočnom období, kde vystupovali s programom deti z MŠ a FsK Olišavčan. **Veríme**, že v realizácii týchto podujatí budeme v budúcnosti pokračovať.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- COOP Jednota – potraviny
- MOK potraviny – Daniela Kubičárová
- Predajňa Lacnoty – potraviny
- Potraviny Jaroslav Mírka
- Pohostinstvo Čarda
- Bar AB

- NeuNet – predaj výpočtovej techniky
- Rozličný tovar Anna Olejníková
- Cukrárenská výroba Marcela Petruľáková

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Družstvo Letanovce
- Slovchov Angora Letanovce

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol schválený rozpočet obce na rok 2022.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Rozpočet obce Letanovce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2021 uznesením č. 157/12/2021.

Rozpočet bol zmenený trinásťkrát.

Zmeny rozpočtu:

P. č.	Názov	Číslo uznesenia	Prijaté dňa	Schválené/na vedomie OZ
1	Rozpočtové opatrenie č. 1	10/02/2022	17.2.2022	18.2.2022
2	Rozpočtové opatrenie č. 2	11/02/2022	17.2.2022	18.2.2022
3	Rozpočtové opatrenie č. 3	20/03/2022	7.3.2022	15.3.2022
4	Rozpočtové opatrenie č. 4	38/06/2022	2.6.2022	10.6.2022
5	Rozpočtové opatrenie č. 5	39/06/2022	2.6.2022	10.6.2022
6	Rozpočtové opatrenie č. 6	52/06/2022	22.6.2022	29.6.2022
7	Rozpočtové opatrenie č. 7	62/08/2022	8.8.2022	15.8.2022
8	Rozpočtové opatrenie č. 8 /starostovské	69/10/2022	16.8.2022	Na vedomie 25.10.2022
9	Rozpočtové opatrenie č. 9 /starostovské	70/10/2022	1.9.2022	Na vedomie 25.10.2022
10	Rozpočtové opatrenie č. 10	76/10/2022	20.10.2022	25.10.2022
11	Rozpočtové opatrenie č. 11	97/12/2022	9.12.2022	16.12.2022
12	Rozpočtové opatrenie č.12	98/12/2022	9.12.2022	16.12.2022
13	Rozpočtové opatrenie č.13 / starostovské	05/02/2023	23.12.2022	Na vedomie 17.2.2023

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie k 31.12.2022	% plnenia
Príjmy celkom	2 448 926,00	2 730 835,14	2 828 711,79	103,58
z toho :				
Bežné príjmy	1 562 732,00	1 888 107,03	1 996 363,59	105,73
Kapitálové príjmy	0,00	443 133,98	443 133,98	100,00
Finančné príjmy	886 194,00	399 594,13	389 214,22	97,40
Príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky celkom	2 448 926,00	2 730 835,14	2 555 504,03	93,58
z toho :				
Bežné výdavky	1 514 312,00	1 818 348,16	1 648 656,76	90,67
Kapitálové výdavky	824 194,00	817 066,98	811 430,86	99,31
Finančné výdavky	110 420,00	95 420,00	95 416,41	99,99
Výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	273 207,76	0,00

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	1 996 363,59
z toho : bežné príjmy obce	1 996 363,59
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	1 648 656,76
z toho : bežné výdavky obce	1 648 656,76
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet - prebytok	347 706,83
Kapitálové príjmy spolu	443 133,98
z toho : kapitálové príjmy obce	443 133,98
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	811 430,86
z toho : kapitálové výdavky obce	811 430,86
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet - schodok	-368 296,88
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-20 590,05
Úprava schodku rozpočtu HČ	-48 069,53
nepoužitý prostriedky ŠR – NP Ľudia a hrady	-19 060,69
nepoužitý prostriedky ŠR na výstavbu cyklistického chodníka	-360,14
nepoužitý prostriedky ŠR – referendum 2023	-674,57
nepoužitý prostriedky ŠR na školské stravovanie	-7 689,50

nepoužité prostriedky ŠR predškolači	-4 569,80
nepoužité prostriedky ŠR na školské stravovanie - réžia	-674,78
zostatok finančných prostriedkov na účte školskej jedálne	- 1 099,05
Nepoužité účelové prostriedky – dar EMBRACO	-1 800,00
Nevyčerpané prostriedky z FOaÚ	-12 141,00
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-68 659,58
Príjmové finančné operácie	389 214,22
Výdavkové finančné operácie	95 416,41
Rozdiel finančných operácií	293 797,81
PRÍJMY SPOLU	2 828 711,79
VÝDAVKY SPOLU	2 555 504,03
Hospodárenie obce	273 207,76
Úprava prebytku hospodárenia	-48 069,53
Upravené hospodárenie obce	225 138,23

Schodok rozpočtu v sume 20 590,05 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume **48 069,23 EUR** bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný :

- z rezervného fondu 54 723,33 EUR
- z ďalších peňažných fondov 1 785,10 EUR
- z návratných zdrojov financovania 12 151,15 EUR

Zostatok finančných operácií v sume 293 797,81 EUR bol použitý na:

- vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume **68 659,58 EUR**

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 225 138,23 EUR navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu **225 138,23 EUR**

7.3. Rozpočet na roky 2022 - 2024

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	2 828 711,79	2 082 938,00	1 766 996,00	1 766 996,00
z toho :				
Bežné príjmy	1 996 363,59	1 835 938,00	1 766 996,00	1 766 996,00
Kapitálové príjmy	443 133,98	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	389 214,22	247 000,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	2 555 504,03	2 082 938,00	1 766 996,00	1 766 996,00
z toho :				
Bežné výdavky	1 648 656,76	1 747 363,00	1 671 277,00	1 671 097,00
Kapitálové výdavky	811 430,86	240 000,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	95 416,41	95 575,00	95 719,00	95 899,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	7 364 296,85	7 831 381,04
Neobežný majetok spolu	6 544 560,32	7 145 447,03
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	21 327,00	13 685,00
Dlhodobý hmotný majetok	6 192 545,49	6 801 074,20
Dlhodobý finančný majetok	330 687,83	330 687,83
Obežný majetok spolu	749 546,71	627 273,02
z toho :		
Zásoby	8 174,56	2 184,87
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	242,10
Dlhodobé pohľadávky	0	552,24
Krátkodobé pohľadávky	28 230,47	34 624,38
Finančné účty	713 141,68	589 669,43
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	70 189,82	58 660,99

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	7 412 460,85	7 883 153,04
Neobežný majetok spolu	6 512 976,32	7 104 664,03
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	21 327,00	13 685,00
Dlhodobý hmotný majetok	6 210 961,49	6 810 291,20
Dlhodobý finančný majetok	280 687,83	280 687,83
Obežný majetok spolu	829 294,71	719 448,02
z toho :		

Zásoby	8 388,56	3 027,87
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	242,10
Dlhodobé pohľadávky	0,00	552,24
Krátkodobé pohľadávky	37 081,47	39 861,38
Finančné účty	783 824,68	675 764,43
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	70 189,82	59 040,99

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 364 296,85	7 831 381,04
Vlastné imanie	3 474 195,46	3 646 029,97
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 474 195,46	3 646 029,97
Záväzky	1 165 074,52	1 081 763,84
z toho :		
Rezervy	3 100,00	3 300,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	231 860,78	32 354,70
Dlhodobé záväzky	277 741,18	262 298,30
Krátkodobé záväzky	99 572,56	310 986,78
Bankové úvery a výpomoci	552 800,00	472 824,06
Časové rozlíšenie	2 725 026,87	3 103 587,23

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 412 460,85	7 883 153,04
Vlastné imanie	3 499 578,46	3 687 301,97
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 499 578,46	3 687 301,97
Záväzky	1 187 855,52	1 092 263,84
z toho :		
Rezervy	7 725,00	6 341,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	231 860,78	32 354,70
Dlhodobé záväzky	287 530,18	262 413,30
Krátkodobé záväzky	107 939,56	318 330,78
Bankové úvery a výpomoci	552 800,00	472 824,06
Časové rozlíšenie	2 725 026,87	3 103 587,23

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:**Prírastok:**

- **na účte 013** – software - v sume 3 600,00 € vznikol rozšírením softwaru Korwin – prepojenie Memphis a Slovensko.sk.
- **na účte 021** – budovy a stavby - v sume 850 421,94 € vznikol zaradením do majetku:
  - rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice v sume 123 603,05 €,
  - nové Multifunkčné ihrisko v sume 122 203,76 €,
  - rozšírenie sústavy verejného osvetlenia v sume 52 624,84 €,
  - nový Cyklistický chodník Hrabušice – Smižany v sume 542 990,29 €
  - Sústavy drevených rebríkov v sume 9 000,00 €.
- **na účte 023** – dopravné prostriedky - v sume 10 800,00 € vznikol zaradením majetku – Protipovodňový vozík v sume 10 800,00 € na základe darovacej zmluvy.
- **na účte 031** – pozemky - v sume 66,90 € vznikol zaradením do majetku na základe kúpnej zmluvy a zápise na liste vlastníctva.
- **na účte 042** - Obstaranie DHM vykazuje účtovná jednotka prírastok v sume 858 508,40 €. Uvedený prírastok predstavujú nedokončené investície.

Úbytok:

- **presuny na účte 042** v sume 861 288,84 €, ktorý vznikol zaradením majetku na účty 021, 023 a 031.
- **presuny na účte 041** v sume 3 600,00 €, ktorý vznikol zaradením majetku na účet 013.

V roku 2019 uznesením zastupiteľstva č.46/04/2019 zo dňa 15.4.2019 bolo schválené založenie obchodnej spoločnosti Kláštorisko Letanovce s.r.o. so 100% podielom obce Letanovce na základnom imaní spoločnosti. Základné imanie obchodnej spoločnosti bolo schválené v sume 50 000,00 €. Založenie s.r.o bolo zapísané v obchodnom registri dňa 6.6.2019 Obec Letanovce splatila základné imanie jednorazovo v plnej výške 50 000,00 € dňa 13.6.2019.

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky (Brutto)	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	23 065,69	30 302,78
Pohľadávky po lehote splatnosti	14 146,72	12 760,42

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky (Brutto)	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	31 916,69	34 702,78
Pohľadávky po lehote splatnosti	14 146,72	13 597,42

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závazky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Závazky do lehoty splatnosti	377 313,74	573 285,08
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Závazky do lehoty splatnosti	395 469,74	580 744,08
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

9. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1 330 846,01	1 569 248,65
50 – Spotrebované nákupy	218 389,09	278 581,68
51 – Služby	202 541,74	202 311,04
52 – Osobné náklady	540 052,26	706 276,39
53 – Dane a poplatky	25 482,51	20 641,37
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	32 011,92	29 171,02
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	253 170,55	262 126,52
56 – Finančné náklady	14 936,47	14 909,77
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	44 261,47	55 230,86
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	1 456 617,18	1 741 083,16
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	121 771,48	228 570,58
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	5 014,24	6 472,48
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	847 920,76	1 130 700,17
64 – Ostatné výnosy	111 433,31	15 559,21
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	4 343,78	5 585,03
66 – Finančné výnosy	350,31	928,50
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	365 783,30	353 267,19
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	125 771,17	171 834,51

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 171 834,51 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom:

Celková výška nákladov k 31.12.2022 bola vykázaná vo výške 1 569 248,65 €, čo predstavuje nárast nákladov o 238 402,64 € oproti roku 2021, keď bola celková výška nákladov vykázaná vo výške 1 330 846,01 €.

Nárast nákladov bol spôsobený hlavne zvýšením mzdových nákladov na vytvorené pracovné miesta v rámci projektu „Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva“ ako aj materiálneho vybavenia, energie a iné.

Najväčší podiel na nákladoch tvorili náklady:

- spotreba materiálu vo výške 154 601,78 €
- spotreba energií vo výške 123 979,90 €
- služby a poplatok - za likvidáciu komunálneho odpadu vo výške 63 219,00 €
- ostatné služby vo výške 95 661,30 €
- mzdové náklady vo výške 498 893,07 €
- sociálne náklady vo výške 207 383,32 €
- odpisy vo výške 241 744,85 €
- náklady na transfery subjektom mimo verejnej správy vo výške 48 451,25 €
- ostatné náklady vo výške 115 355,18 €.

Celková výška výnosov k 31.12.2022 bola vykázaná vo výške 1 741 083,06 €, čo predstavuje nárast výnosov o 284 465,88 oproti roku 2021, keď bola celková výška výnosov vykázaná vo výške 1 456 617,18 €.

Nárast výnosov v porovnaní s minulým rokom bol spôsobený najmä zvýšením podielových daní.

Najväčší podiel na výnosoch tvorili výnosy:

- podielové dane vo výške 1 052 488,26 €
- daň z nehnuteľnosti vo výške 20 062,50 €
- poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 53 427,81 €
- nájomné vo výške 99 304,00 €
- bezodplatné nadobudnutie pozemkov vo výške 2 976,43 €
- voda a stočné vo výške 86 813,97 €
- výnosy z bežných transferov zo ŠR a iných subjektov vo výške 232 145,44 € ,
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR a iných subjektov vo výške 121 121,75 €
- stravovanie v školskej jedálni vo výške 49 925,84 €
- ostatné výnosy vo výške 22 817,06 €.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1 490 026,01	1 751 629,65
50 – Spotrebované nákupy	286 917,09	361 755,68
51 – Služby	218 996,74	226 500,04
52 – Osobné náklady	598 475,26	761 328,39
53 – Dane a poplatky	25 657,51	20 897,37
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	34 085,92	30 928,02
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	264 642,55	273 986,52
56 – Finančné náklady	16 614,47	16 568,77
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	44 261,47	55 230,86
59 – Dane z príjmov	375,00	4 434,00
Výnosy	1 616 594,18	1 939 352,16
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	261 707,48	419 004,58
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	5 014,24	6 472,48
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	847 908,76	1 130 700,17
64 – Ostatné výnosy	131 486,31	23 394,21
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	4 343,78	5 585,03
66 – Finančné výnosy	350,31	928,50
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	365 783,30	353 267,19
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	126 568,17	187 722,51

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma v EUR
MV SR	Bežné výdavky - matrika	5 749,18
MV SR	Bežné výdavky - REGOB	755,70
MV SR	Bežné výdavky – Register adries	22,80
OÚ Košice	Bežné výdavky – Starostlivosť o životné prostredie	229,33
OU Košice	Bežné výdavky – vojnové hroby	74,26
MH SR	Bežné výdavky – cena el. energie pre samosprávy	973,26
ÚPSVaR SNV	Bežné výdavky – Dotácia na stravovanie v ŠJ	31 700,50
MPSVaR SR	Bežné výdavky - Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach	37 845,14
ÚPSVaR SNV	Bežné výdavky -Podpora výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa	4 150,00
ÚPSVaR SNV	Osobitný príjemca – PnD, RP, DHN, PpnD	315 720,38
MŠ SR	Bežné výdavky – MŠ predškolači	24 135,00
OÚ Košice	Bežné výdavky - dopravné	2 520,00
ÚPSVaR SNV	Bežné výdavky - Dotácia na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu PnD, RP, DHN	3 869,46
MPSVaR SR	Bežné výdavky MOPS II. a III. – Miestna občianska poriadková služba	81 850,28
Dobrovoľná PO SR	Bežné výdavky – dobrovoľný hasičský zbor	3 184,78
MV SR	Bežné výdavky – spojené voľby - VÚC a komunálne voľby	1 224,99
MV SR	Bežné výdavky – referendum	674,57
MK SR	Bežné výdavky – NP Ľudia a hrady	37 622,70
MV SR	Bežné výdavky – strava, ubytovanie cudzincov	37 825,91
KSK	Bežné výdavky – Kláštorisko Šindle	7 000,00
MDaV SR	Kapitálové výdavky – Cyklistický chodník I. etapa	107 511,25
MŽP SR	Kapitálové výdavky - Zníženie energetickej náročnosti MŠ	335 622,73

Prijaté granty a transfery boli účelovo učené a použité v súlade s ich účelom. Zúčtovanie transferov bolo vykonané v stanovených termínoch.

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2022 poskytla zo svojho rozpočtu dotácie na činnosť právnických osôb a záujmovú činnosť detí s trvalým pobytom v Letanovciach v zmysle VZN č. 3/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Letanovce a dodatku č.1 k VZN č. 3/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Letanovce právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v EUR
TJ Družstevník Letanovce - občianske združenie	bežné výdavky na aktivity OZ	3 000,00
Športový klub Breznovica Letanovce - občianske združenie	na činnosť OZ v roku 2022	12 500,00
Folklórna skupina Olišavčan - občianske združenie	materiálne zabezpečenie a činnosť OZ	1 026,45
Lačno Pastiris -občianske združenie	materiálne zabezpečenie a činnosť OZ	1 500,00
Hokejový klub Letanovce	materiálne zabezpečenie a činnosť	1 500,00
Slovchov ANGORA, Letanovce	materiálne zabezpečenie a činnosť	800,00
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Letanovce	materiálne zabezpečenie a činnosť	1 500,00
Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Sp. Podhradie – cirkevná organizácia (CVČ pri ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smižany)	materiálne zabezpečenie a činnosť	1 085,70
CZŠ J. Sklenára Letanovce - ŠKDetí	materiálne zabezpečenie a činnosť	16 000,00

K 31.12.2022 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade s VZN č.3/2015 a dodatku č.1 k VZN č.3/2015 o dotáciách. V roku 2022 nevzniká povinnosť vrátenia finančných prostriedkov z poskytnutých dotácií.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

a) obec

- Cyklotrasa Smižany – Hrabušice II. etapa
- rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- multifunkčné ihrisko – Letanovce zimný štadión
- rekonštrukcia objektu v rámci projektu zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ Letanovce
- zhotovenie a osadenie sústavy drevených rebríkov v Slovenskom raji
- projekty Novostavba MŠ Strelník

b) obchodné spoločnosti

- samoobslužný výčapný automat Integra 3

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

a) obec

- IBV ul. Poľná
- Komunitné centrum Strelník
- Rozšírenie ČOV Strelník
- Zberný dvor
- Rozšírenie sietí kanalizácie a vodovodu v obci

b) obchodné spoločnosti

- zhotovenie technickej dokumentácie Chata Zorka
- rekonštrukcia budovy Reštaurácia – strecha izolácia a výmena krytiny, oprava fasády, okien
- zariadenia do kuchyne a baru.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2022 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2022. Upozorňujeme ale na skutočnosť, že prebiehajúci vojnový konflikt na Ukrajine má negatívny vplyv na ceny energií a vstupov materiálov, čo nepriaznivo ovplyvňuje finančné hospodárenie obce a konsolidovanej účtovnej jednotky.

Akkoľvek dopady na hospodárenie a celkovú finančnú situáciu zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2023.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie súdny spor a nie je vystavená významným rizikám a neistotám.

Vypracoval: Alžbeta Hricová

Schválil: Slavomír Zahornadský

V Letanovciach dňa 08.06.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke